

Universitätsbibliothek Paderborn

Nucleus Practici Tractatus, De Legibus

Marchius, Ewald

Coloniæ Agrippinæ, 1660 [erschienen] 1661

Appendix de Regulis Iuris.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42256

Similiter si Subreptio in uno capitulo suerit ausa obtinendi Rescripti, quo ad omnia, vitiat in totum, c. Constitutus, & ibi Glossa, &c. Abbas h.tir.

DE THE ROLL

t. utili.

fitollat

n:sipro-

a folem-

crimea

nnofum

juspub-

olica, in

us, fisit

ét dero.

in aliquo

tur folu-

inquen-

offerent

de plant

nt. Sæpe uris con-

on lædat

fubrer-

arteRe

criptan

tempo-

vitiatin

littens

feu In-

.c. Sedes

Simi

Observandum præterea, subreptionem tolli per clausulam, Motus proprij, per clausulam, non obstante, per clausulam, sinon sit alteri su que situm: quia videtur tunc concessum sub conditione, si non præjudicetur alteri in jure quæsito. c. quamvis eod. in 6. Itë per clausulam, Excerta scientia, per clausulam, Ex plenitudine potestatis, per clausulam, Proexpressis habentes. En supplentes omnes desedum, prout de his videre licet apud Rebussum ind. Tract. de Rescriptis.

APPENDIX de REGULIS-[URIS.

Cum in alijoscientijs, non omnia sacta & individua, utpote infinita, possint aliquaratione comprehendi ac cognosci: ita neque Leges neque Senatus consultanta scribi potuerunt, vel possunt, ut omnes casus, qui quando que incidunt, comprehendat. Li neque Leges D. de LL. Necessum suit, exemplo aliarum scientiarum, etiam in jure, ex ijs, quæ in varijs e jus partibus, definita sunt, aliquas generales Regulas consultanta sunt, aliquas generales Regulas consultantas sunt aliquam sunt aliquam

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

Appendix 296 ail stituere, quæ continerent causam, & ratio Car nem primariam, qua moti fuerunt prudennon tes, ad ita definiendum, & proinde nobis pripro mariam Rationem Juris controverside non cidendi præberent. Hinc patet, quanta fitt hæ tilitas harum Regularum Jun 1 s,quodque id fint Regulæ Jurisconsultis, (quod Medicis Aphorismi, Geometris Postupere lata. den Hinc Gregorius Papa IX. in fine quint qua Decretalis, undecim Regulas Juris, &fr coll militer Papa Bonifacius VIII. in fine lext nud Decretalis, Regulas octoginta octofiatuit, con ex quibus, veluti universalibus Principiis, cun fundamenta Juris, (ex quo LEGE bus procedunt) cognosci, & ex illis varij calus 5 læpe occurrentes, & in corpore Juris, non pret latis vel minus dilucide & specialiter exprelpro si, resolvi poterunt. mit Unde expedire duxi Coronidis loco, hoc ctiam faluberrimo Regularum Juins since Yita co, Nucleum meumimbibere:quem to bus men, sic temperavi, ut omnes quidem Regulas attigerim: verum cum in illis aliquælint cati intellectu faciles, quædam vero difficiliores, ta, quasdam sola citatione præterierim, præs de puas vero, additis pro rei exigentia, aliquot ratiunculis, elucidarim, quas fideliter ex do aille!

de Regulis Iuru.

297

chistimis harum Regularum commentarijs,

Cancellarij Peckij, & Rationali Juris Canonici, Joannis Baptistæ Viviani, acalijs

probatis Auctoribus (quos brevitatis causa

noncitavi) fideliter desumpsi. Sunt autem hæsequentes Papæ Gregorij, quarum

DE LE TOPING

scratio.

oruden-

bis pn-

verside.

a fitu-

uodque

ULTIS,

s Postu.

e quinti

s, & fi

ine lexu

fatuit,

incipils,

LEGES

rij calui

e is, non

exprel.

co, hoc

Is fuc-

em ta-

Regu-

ruæ lint

iliores,

prætt

aliquot

ex do.

Omnis res per quascunque causas nascitur, per eastem dissolveur, quia contrariorum, eadem est disciplina, & nihil tam est naturale quam eo genere, quodque dissolvere, quo colligatum est, unde verborum obligatio, nudis verbis tollitur, & consensus, obligatio contrario consensu dissolvitur, habet que locum in contractibus, sponsionibus, sponsalibus testamentis, seederibus, ac similibus.

Secunda. Dubia in meliorem partem interpretari debemus., quia de manifestis uti Stupro, Adulterio, Homicidio, & alijs nobis permittitur judicare.

Tertia, Propter scandalum vitandum, veritas non est omittenda, quia Justitia in omnibus servari debet.

Quarta, Propter necessitatem illicitum efficitur licitum intellige de necessitate absoluta, & de eo, quod contra LEGEM non est de se malum.

Quinta, Illicite factum, obligationem non indu-

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

Appendix 298 inducit, quia facta contra LEGEM autil Paft fraudem LEGIS iplo Jure ponvalent, nec firmantur juramento, necetiam vale, u quidquid fequitur ex illis. Hine latenter, aut non p per vim factum, nulla debet stabilitate subst Eccli itere. giun Sexta, Tormenta, indiciss non pracedentibus vafal non sunt inferenda: ideo in ipfo caulamito, obst non à quæftionibus inchoandum; fedrequipora. ritur, quod veritas aliter haberinon pollit. nam inferturin subsidium, &investigande veritatis causa, & præcedere etiam debent, aliqua indicia, sive præsumptiones, autlemplenæprobationes; & confessio facta intortura non præjudicat, nisi sit ratisicata, extis locum Torturæ: Septima, Sacrilegus est, offendens rem, All Personam Ecclesiasticam. HOR Octava. Qui facie aliter, quam facere de ftiun bet facere non dicitur, quia talis non fact ftas i legitime, & secundum LEGEM, sedconti foler LEGEM .. Se Nona. Committens unum peccatum, 1111 nont est omnium, quo ad vitam aternam, quia conmin tra charitatem ,, exquatota Lex pendit Poff nam delinquit. Decima. Ignorantia non excusat Pralatum, dent in peccatu Subditorum; quia non potestelle Ron

UNIVERSITÄTS BIBLIOTHEK PADERBORN

de Regulis Turis. aut in Pafforis excufatio, quod lupus oves comedic n valent. & Pastor nescit. m valet, Undecima. Pro Spiritualibus Homagium ater, aut ite fublidentibus

non prestatur: quia est hominis Ligium, à quo Ecclesiasticus excusatur. Hic autem Homagium sumitur pro co, quod apud sæculares vasallos in usu est, qui sidem Dominis suis obstringunt ad obsequia quadam pro temporali Feudo præstanda.

Sequentur Regulæ Bonifacij Papæ Sexti Decretalium.

PRIMA.

D Eneficium Ecclesiassicum non potest licite. Dine institutione Canonica obtineri. quia non est ingressus in Ecclesiam, nisi per ostium, & in hac institutione requiritur Potestas in instituente, capacitas in recipiente, & solennitas à jure præscripta.

Secunda. Possessor mala sidei, ullo tempore non prescribit, quia temporis diuturnitas non: minuit peccatum, sed auget; quia injustus Possession continuo peccaro maner, nam verus & legitimus possessor, sibi prudenter persuadere debet, rem esse suam & non alterius.

N 6

Ter-

fæmitio,

ed requi-

n polit: Riganda

debent,

nut semia intor-

a, extil

rem, All

Cacere de

on facit

dconu

m, yell

uia con-

pendet

elatum,

test elle

Pa-

300 Appendix

Tertia. Sine Possessione prescriptio non procedie, quæ debet effe de facto & nomine proprio, & non alieno, alias ipfe præscriberet, cujus nomine possideret. Et etiam debetelle possessione posses quiritur civilis possessio (talis persona eni,in quam possit cadere hujusmodi possesso) Hinc Laici jus decimandi & alia spiritualia, per quodeung; tempus, etiam longifimum non præscribunt, quia horum sunt incapaces, Nam præscriptio est fundata super possessio ne, ut ex ea quis præscribat, & censeatur Dominus, ex quo diu possessor fuerit. nam, ubi non est fundamentum, superædisicarinon potest, & finem tollit, qui removet mediaad illum.

lefic

ven

nor

4e8

nor

fing

Co

app

me

adj

nii,

Jeg:

fin

ner

eta

tur

Ha

eti:

der

elle

dic

Hal

(

de Regulu Iuru: 301 leficio, castigatur verbenbus, & tunc etiam veniens ad pingujorem fortunam, restituere non tenetur.

Quinta. Peccati venia non datur, nisi corredo: Correctus autem dum talis est, amplius non censetur Peccator.

Sexta. Nemo potest ad impossibile obligari. Habet locum in Matrimonio, Testamentis, singulis contractibus, Sententiis, Præceptis Confessionibus, LEGIBUS, & Constitutionibus. Impossibilis autem conditio apposita contractibus, eos vitiat. In Testamentis autem & Matrimonio, censentur non adjectæ, nisi sit contra substantiam Matrimonii, tunc etiam vitiat.

Septima. Privilegium Personale Personam sequitur, & extinguitur cum Persona. Quia fines mandati, juxta concedentis intentionem, diligenter sunt servandi, hinc etiam pacta Personalia, Personas non transgrediuntur, & compromissum, non extenditur ad Hæredes, nisi de ipsis caveatur. Extinguitur etiam Privilegium, cum quis abutitur eodem.

Octava. Semel Malus, semper prasumitur esse Malus, nisiprobetur Mutatus, unde probato, quod poenituent, ulterius malus non dicetur.

N 7 Nona.

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

protene proiberet, pet esse

nemrenerit,in

fumum capaces.

am, ubi cari non nedia ad

nistri nonda restitui jus astiu, sinceno debemora, si nere, re

nam de, fufficit, ex ma-

net obli-

302 Appendix:

Nona: Ratum, quu haberenon potest, quod ipsius nomine non est gestum: Quia dux stetiones, non cadunt circa idem.

ALE OF THE PARTY AND A PARTY OF THE

ten

me

Itai

CI,il

Rec

rato

quai

I

Per

defer

hand

I

Turo.

re Ji

prin

expe

App

Victi

alter

habe

lienc

tem

caus

forta

eedit

D

(

Decima. Ratibibitionem retrotrahi, & Mandato non est dubium comparari: Qua in Ratibibitione requiritur, quod actus sit gestus nomine illius, qui ratum habet. Hinc, si intra certum tempus, teneor aliquidsacere, & alius id fecit, nomine meo, intratempus, quo ego sacere debebam, debeo illud ratum habere; alias Ratibabitio non prodefer.

Undecima. Cum sunt Partium Iuraob. Scura, Reo favendum est potius, quam Asini: Quia Actor impetit, & Reus defendit, & Reus pugnat in Judicio pro libertate sua, A-Aor pro servitute, & fanctius est, Nocentem absolvere, quant Innocentem condemnare, & in dubio quis potius est absolvendus, qua condemnandus. Secus est, si Actorfoveat caufam favorabilem, ut Matrimonii, Liber, tatis, Testamenti, aut Dotis, tune fallit Regula: nam favor causæ, in his est talis, ut debeat prævalere favori Rei, & sic potius it favendum Actori. Hine fit, cum semiplene probabit Actor, & talis est causa, in qua non defertur Juramentum, puta, criminalis, famosa, aut ardua, quod absolvitur Reus. Sian-

UNIVERSITÄTS BIBLIOTHEK PADERBORN

DE EN DONE de Regulu Iuris. tem talis sit causa, in qua deferendum Juraest, quod mentum debet deferri Reo, nisi ex circumduæ fistantiis Personarum, & causa, videatur Judia,illud deferendum Actori. hi, o Obscuras tamen Probationes inductas à : Quià Reo, contra eum interpretamur. Et in præpa-Aus lit mtoriis Judiciorum, magis favetur Actori, r. Hinc, quam Reo. id face-Duodecima. In Iudiciu, non est Acceptio ratem-Personarum habenda. In Poenus tamen, est o illud deferendum dignitati de Persona. Intellige prodef hanc Regulam, in cognoscendo & desiniendo .. ura ob-Decima Tertia. Ignorantia facti, & nom Atterit luru excusat: Quia quilibet præsumitur scidit,& re Jura per se, aut consulendo peritiores In fua, Aprincipali causa, probabilis error excusar, ab centem expensarum condemnatione, non autem in mnare, Appellatione interposità, in qua indistincte: is, qua foveat

victus condemnatur victori in expensis. Decimaquaita. Cum quis in lus succedis alterius, justam ignorantia causam censetur habere: Quia talis ignorantia, est de facto alieno. Intellige hæc, in defendendo, non auteminagendo: nam debuit esse certus de causa sua, qui ad Judicium provocar. Succesfortamen, qui in Jus, & locum alterius sucerdit, partibus sui Prædecessoris sungi debet.

TICCE

303

Liber.

Hit Re-

, ut de-

tius fit

riplene

nà non

alis,fa-

. Siautem

TO THE PART OF THE Appendix licet non ita cito in mora constituatur, u Prædecessor. Decima quinta. Odia restringi, & Favores conventt ampliari: Quia misericordia est præferenda rigori. odia funt pænæ, favor venia. Ideo si jus aut Privilegium est odiofum, reftringendum, si favorabile lateinterpretandum. Decima Sexta. Decet concessum à Principe beneficium esse mansurum : Quia Beneficis nos adjuvarioporter, non decipi. Quodintellige non de personalibus sed realibus,nam Privilegia realia sunt perpetua, extinguin tur tamen propter abusum, delictum, negligentiam, contrarium factum, & superve niens enorme præjudicium. Decima septima. Indultum à lure Bentficium, non est alicui auferendum. Intellige, fine causæ cognitione & ab Homine, alio! nim Jure, aliquando tollitur alterius Juri beneficium, & aliquando etiam ex caulaair a mut fertur ab homine, causa cognita. Decima octava. Non firmatur tradutim peru, quod de Iure ab initio non subsistit Intel lige, quando à principio est nullumipso | re. Secus autem, si non esset nullum, sedat mullandum, uti etiam, si novo consensulub sequente, interdum tacito, interdum expres-

fo,a

con

fequ

ex t

que

uri aus

& te

mni

bus 1

plur

dep

telt uti d

V

plices

teru ideo

alter

præ

R

quat

prot Teri

facto

V

I

EXILATION DE de Regulis Iuris. 305 so, accedente, sublata causa impedimenti, tur, u convalescit quia tunc incipit valere, ex subgo Favo sequenti consensu ut ex nunc, non autem ut ordia eft ex tunc, quod erat nullum. e, favor Decima nona. Non est sine culpa, qui rei, est odioque ad eum non pertinet, se immiscet. Sic,qui ite inter-Juris notitiam falso jactans, in Judicem eledus est, ideoque male judicat, culpæ reus est, Priricape &teneturactione in factum. Simile est in oeneficits mni Artifice. Quodin-Vigesima. Nullus pluribus uti defensionibus, nam bus prohibetur: Hinc licet Actor, non possit tinguun plures Actiones, fimul proponere, sed Unam n, negli. depluribus debeat eligere; Reus tameni, po-Superve test etiam in una, & eadem instantia Judicii, uti diversis, & etiam adversis exceptionibus. ere Bens. Vigefima prima. Quod semel placuit, amintellige flius displicerenon potest: Quia alteri, per ale, alio e. terum, non debet iniqua conditio inferri, & us. Juis ideo, si posset resilire, à conventione, esset in caufaau alterius præjudicium. Ideo non potest quis 1 mutare consilium, nec recedere à consensu actu tem. præstito si exinde sequitur alterius damnum. et Intel Requiruntur tamen ad hanc Regulam ipfo 4 quatuor : Primo quod placitum non sit imn, fed anprobatum. Secundo quod scienter placeat. enfulub. Tertio quod non sola mente, sed verbo & tacto. Quarto, quod alterius intersit. n exprei-10, Vige-

UNIVERSITATS-BIBLIOTHEK PADERBORN

306 Appendix

Vigesima Secunda. Non debet qui altern odio pragravari: quia rem, quæ culpacare, in damnum vocari non convenit, & volunte te ac proposito maseficia distinguuntur. Fallit tamen, si siat in odium Criminis, utin Reo Læsæ Majestatis, Hæresis, schismatis, &c. Este veno natum illegitime, non est nota reatus, sed desectus, & qui laborant alieno vitio, missericordia sunt digni. Nihilominus tamen Delictum unius potest causare desecuminalio:

fus

det

ab .

dan

cul

dan

dec

res ;

Do

per

ade

listu

exc

dier

qua

tier

gati

non

bus

Inte

tiat.

Juri

82001

trai

AQI

1

1

1

Vigesima Tertia. Sine culpà, niss substitution de la liquiu puniendus; Quiapani est mensura culpæ, & id Jus naturale distat Pænam autem determinare, est surs postivi, juxta conditionem Personæ & culpæ.

Wigesima Quarta. Quod Aliqui fatt mandato sudicu, dolo facere non videtur, un babeat parere necesse: Quia culpa non necessitate, sed voluntate Reum constringit. Intellige, si Judicis Mandatum est justum, autidubio. Secus, si constaret de Injusticia; qui tunc ei resisti posset. Et etiam Intelligius quando Judex officium suum exercet, alis non requiritur, ut quis obediat, nisi exert rentize exhibitione:

Vigesima quinta. Morasua cuilibetestus civa: Quia ad hoc, quod quis dicitur Moro-

UNIVERSITÄTS BIBLIOTHEK PADERBORN

de Regulis Iuris. 307 sus, requiritur, quod sciat, se debere, aut scire debeat, quod interpellatus fuerit à die, aut ab Homine, & quod habuerit possibilitatem. dandi, nam, qui in tali casu non solvit, est in: culpa. Ideo sibi imputet, quod extali morâ, damnum patiatur. Et tune tenetur Morosus decasu fortuito, etsi eodem modo, suisset res, apud Dominum peritura: nam forte Dominus rem vendidiffet, & sic apud alium periisset.

Vigesima Sexta. Ea, qua fiunt à Iudice, si adejus non spectant officium, viribus non sub-Munt. Quia, quando Judex Officium ejus excedit, videtur ut Privatus, & ei non est obediendum. Intelligitur: Quando constat, ea, quæ facta funt, non spectare ad officium facientis, sed si dubitetur, tenetur quis ire, alle-

gaturus Privilegia.

is alterin

lpå caret,

volunta-

ntur. Fal-

utinReo

s,&c.Elle

ta reatus,

vitio,mi

us tamen

fectumin

niss subsit

uiapæna

Te dictat

uris poli

culpa:

uis fain

etur, cum

on necel-

git.Intel

m, auti

itia; qui

elligitu

cer, allas

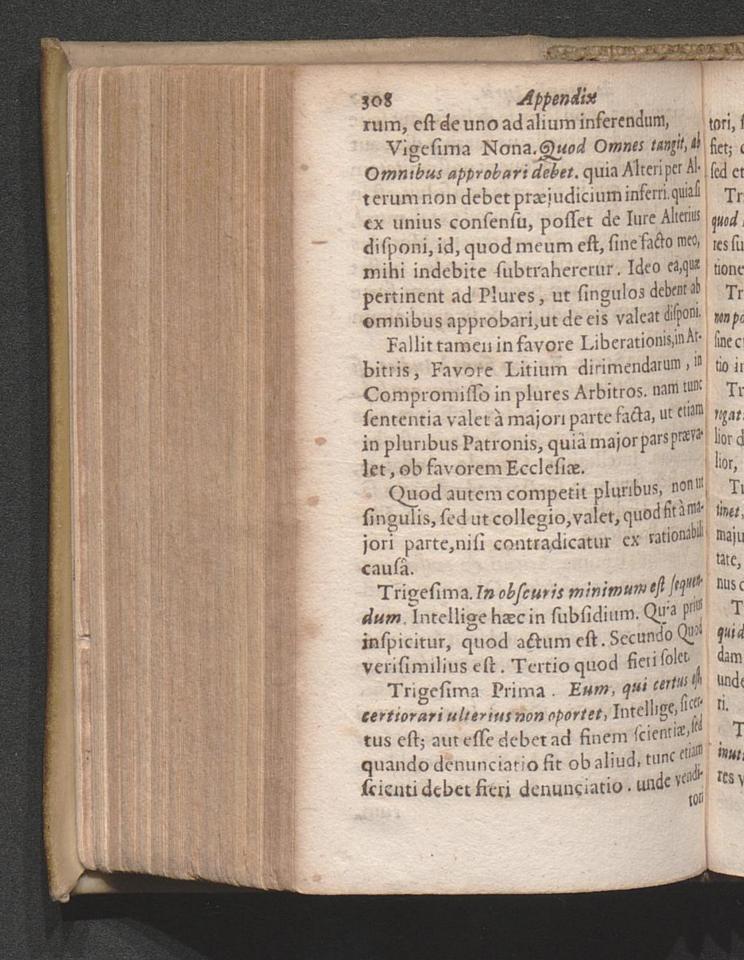
extere

bet est no

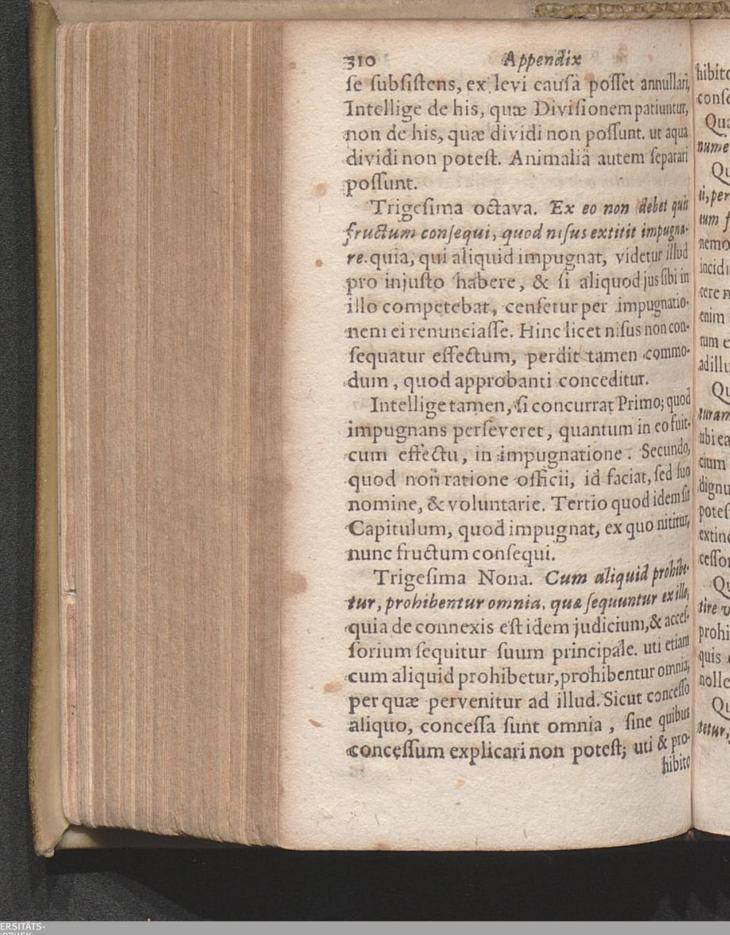
ur Morotus

Vigesimaseptima. Scienti, & consentienti non fie injuria, neque dolus: Quia remittentibus actiones suas, non est dandus regressus. Intelligitur copulative, quod sciat & consentat, scienti enim & non consentienti sæpe injuria inferri potest.

Vigefima octava. Que à Iure communs exorbitant, neguagam ad consequentiam suns trahenda. Quia LEGIBVS generalibusa. non autem Exemplis & Juribus Privatorume.

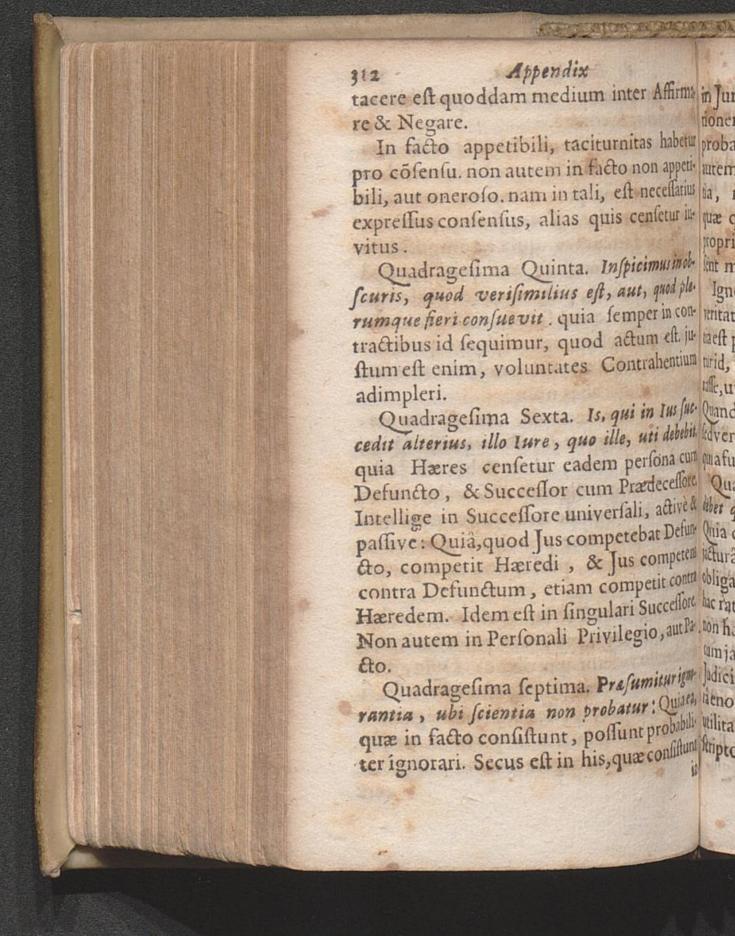
de Regulis Iuris. tori, scienti, litem esse motam, benunciatio 1, angit, ab fiet; quià ei non fit solum, ut certioretur, iper Alled etiam, ut veniat ad defendendum le ri. quiali Trigesima Secunda. Non licet Actori, Alterius quod Reo licitum non existit. quia favorabilioto med, tes sunt Rei, quam Actoris partes, sedea ratione, qua parilitas servanda est in Iudiciis. ea,qua ebent ab Trigesima Tertia. Mutare quis consilium disponi. non potest, in alterius detrimentum quia alter, is, in Arineculpa sua, læderetur, & iniqua condirum , in to interreretur: am tunc Trigesima quarta. Generi per speciem deut etiam matur & ideo species, quæ reperitur speciars præva lior derogabit alteri Speciei, quæ lit generalior, & Individua debent derogare speciei. , non u Trigesima Quinta. Plus, semper in se confit à matinet, quod minus est, quia omne totum est tionabili majus. sua, parte. Intellige de Plus quantitate, nam plus qualitate, non includit. mi-E lequest nus qualitate. uia prius Trigesima Sexta. Pro Possessore habetur, To Qual quidolo destit possidere. Intellige, quo ad sui damnum, non autem, quo ad commodum, solet. erties of unde ei non cavetur, licet caveatur Poscessoge, ficer ntiæ, led Trigesima Septima Ville non debet per ne etiam mutile vitiari, quia curandum est, ut potius le vende tes valeat, quam pereat. quia alias actus per toli fc

UNIVERSITÄTS BIBLIOTHEK PADERBORN

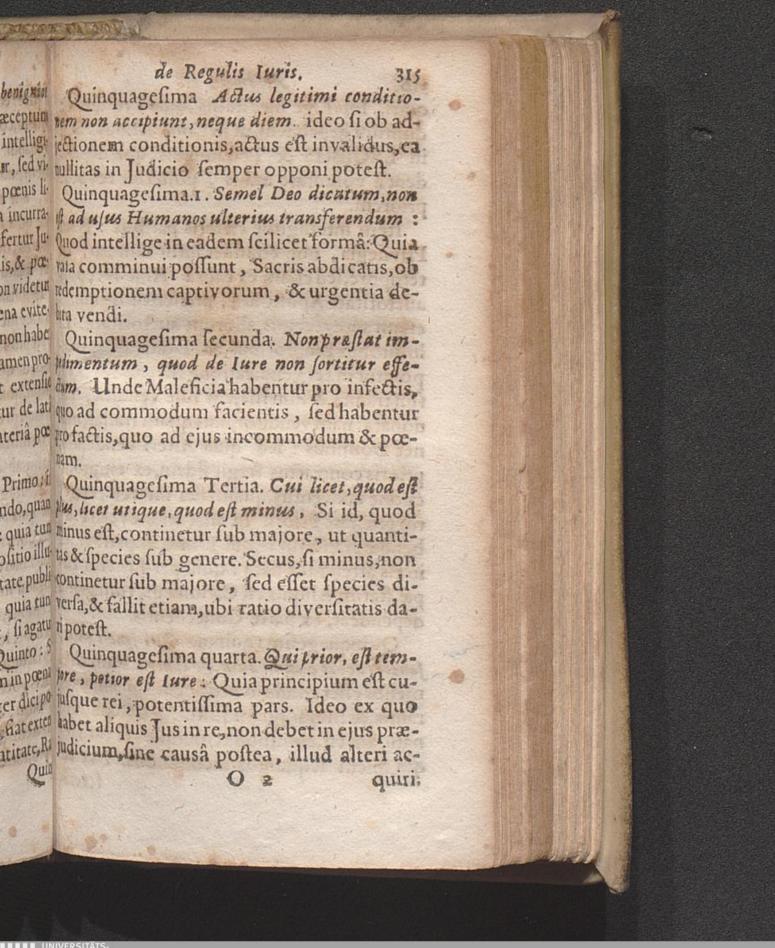
de Regulis Iuris. 311 hibito antecedente, censetur prohibitum consequens, & contra. atiuntur, Quadragesima. Fluralis Locutio in duorum ut aqua numero est contenta, habetque locum testibus **Separari** Quadragesima prima. Imputarinon debet ii, per quem non stat, si non faciat, quod per, ebet qui um fuerat faciendum. quia ad impossibile mpugnanemo tenetur. Intellige, misi quis sua culpa tur illud incidisset in casum, propter quem postea faius libi in rerenon potuit, quod fuit faciendum: tunc ugnatio. enim illud sibi esset imputandum: quod venon conum est; si culpa erat verisimiliter ordinata, commoadillum casum: alias non. Quadragesima secunda. Accessorium na. no; quod Inam segui congruit sui Principalis: Quia, n eofuit. ibieadem est ratio, idem debet esse Judi-Secundo, dum, & magis dignum ad se trahit minus , fed fuo dignum. Intellige de Accessorio, quod non lidemfi potest consistere fine principali: alias enim o nititu, extincto principali, posset non extingui accessorium, prohibe. Quadragesima Tertia. Qui tacet, consenur exillo, tire videtur: Quia, qui potest prohibere, non , & accelprohibendo videtur approbare: Quia, ubi uti etiam quis est præsens, & agitur de ejus interesse, si ir omnia, sollet consentire, posset expresse negare. concesso Quadragesima quarta. Is, qui tacet, non fae quibus telur, sed nec utique negare videtur: Quia tai & prohibito cere

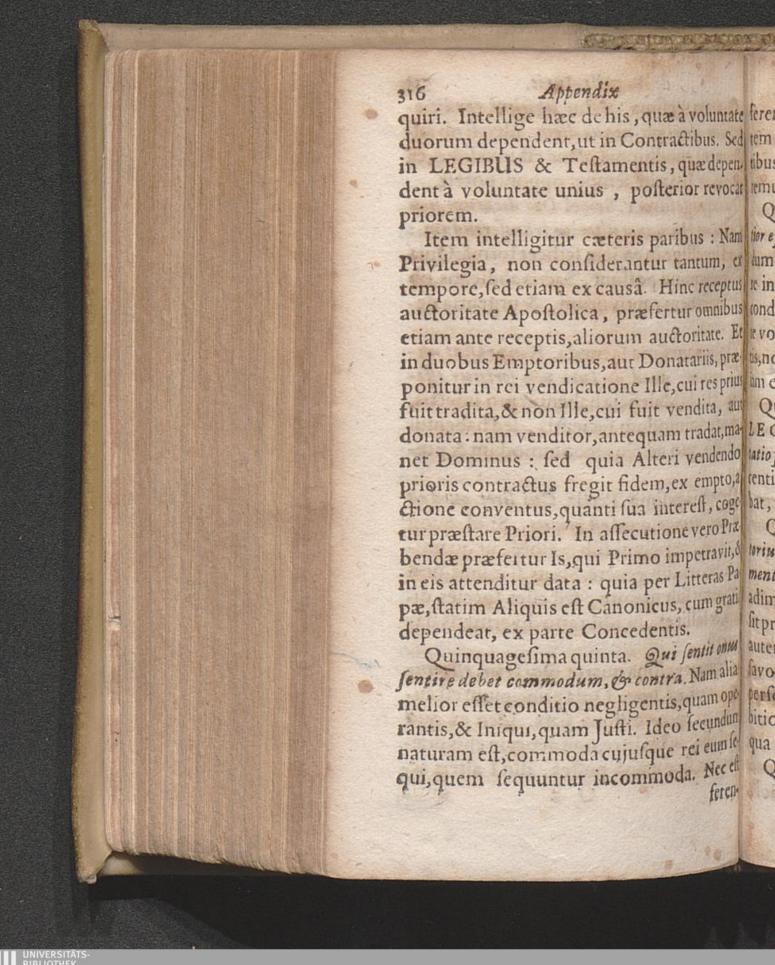
UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

THE PARTY OF THE de Regulis Iuris. 313 Affirm in Jure: & ideo, quæ non habent prælumptionem, contra se, affirmanti incumbit onus habetu probandi. Intellige de facto occulto, non n appett attem publico: Quia tunc præsumitur scienecessarius ia, nisi ignorantia probetur, uti & in his, ssetur il que quis scire tenetur. unde fallit in factis popriis, quæ quis scire præsumitur: nisi esmusinos int multum antiqua. quod ple. Ignorantia probatur Primo, si jurem, in rin con mitate me ignorasse, & creditur, si ignorann est. ju mest probabilis. Secundo: Quando probaahentium prid, de quo necessario sequitur, me igno-Me,ut, quia fui Puer, aut Furiosus. Tertio. Im fu. Quando probatur id, de quo non necessario, ei debebit toverisimiliter sequitur, meignorasse, ut, sona cun quafui absens. fecessore Quadragesima Octava. Locupletari non active a liber quis cum alterius injuria veljudiura: at Defut hia dolo malo facere dicitur, qui, ex aliena ompeten Retura, lucrum quærit, & sic etiam Pupillus tit contil coligatur in eo, ex quo factus est ditior, & accessors has ratione, si statutum tollit exceptionem, o, autla. son habet locum, si contingat, alium lucrari, umjactura alterius, nam tali casu osficium iturigm dicis potest implorari. Intellige de jactu-Quist, lienormi, & nisi quis privetur Jure suo, ob probabili Militatem sublicam. Excipitur etiam præonlistual Ripto, ratione boni publici.

Appendix 334 Quadragesima nona. In pænis benignin Q est Interpretatio facienda Unde si Praceptum nem sit, quod aliquid fiat, sub poena, nonintelligi jectio tur, quod ipfo Jure, poena incurratur, sedvi nullit detur quædam comminatio, & in pænis li Qu quida debet esse probatio, ut poena incura ff ad tur, & ob id, in pænis, nunguam defertur u Quoc ramentum, in defectum probationis, & par vala c na, si in uno capitulo apponitut, non videtu nden in alio repetita. Et in poenis, ut poena evite ha v eur, attenditur initium, & poenanonhabe Qu locum, niss sit statuta. Quatenus tamenpro plim prietatem verborum significar, fit extense dum. etiam in poenis. Secus, si ageretur de lati quo a significatione: quia tunc, illa in materia por profa nam. nali non attenditur, Non habet locum, hæc Regula, Primori Qu Pæna Excommunicationis. Secundo,quan plus, l do agitur de removendo fraudem: quia tun ninu in poenalibus fit extensio, ne dispositio illu us & soria redderetur. Tertio In utilitate publi conti câ. Quarto in favore Ecclesiæ: quia tun versa constitutio Poenalis extenditur, ut, siagatu ripor de favore Fidei & Animarum. Quinto: 5 Quinto: ratio sit expressa: Quia tunc etiamin poeni pre, libus extensio siet. Sexto generaliter dicipo jusqu test, quod quando agitur de poena, hatexte labe sio de similibus ad similia, ab identitate, Ri judic tionis.

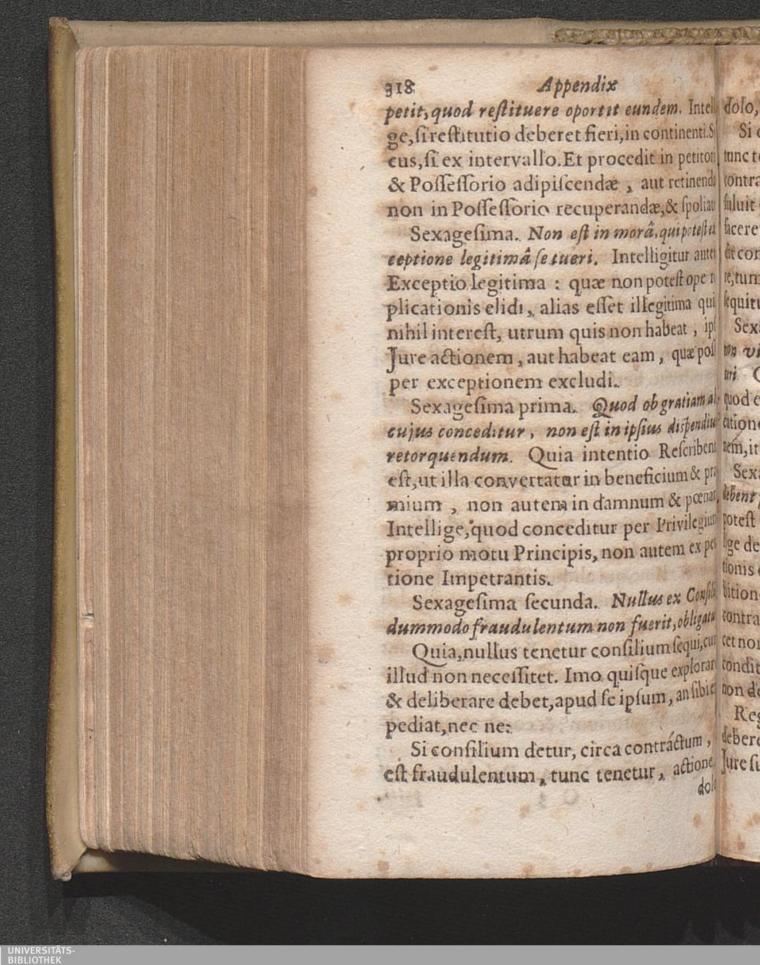

de Regulis Iuris. 317 voluntate ferendus, qui lucrum amplectitur, onus auibus. Sed tem subire recusat. Et Ecclesiasticis utilitaux depen libus desudantes, Ecclesiastica dignum est or revocat temuneratione gaudere. S. Greg. Quinquagefima fexta. In re communi, pous: Nam Horest conditio prohibentis, Hinc, si habeo funntum, et um tecum communem, & tu velis ædificareceptus it in eo domum, & ego prohibeo, melior est omnibus conditio niei prohibentis, quam tui ædificaritate. Et a volentis. Intellige, si interest, prohibenariis, præ 15, non fieri: si autem non ejus interest, etires prius um eo invito fieri potest. dita, au Quinquagesima septima. Contra eum, qui radat, ma LEGEM dicerepetuit, apertius est interpres rendendo latio facienda. Quia fuit in potestate Jus diempto,2 tentis, animum suum, per quæ verba voleeff, coge lat, propalare. vero Pra Quinquagesima octava. Non est obliga-

Quinquagesima octava. Non est obligaloctravit, o lorium contra bonos mores prastitum surateras Pa
um grati
dimplere non tenetur Juramentum illud, si
stronibitum propter turpitudinem sui: Si
autem Juramentum est in Privilegium, aut
savorem Personæ, tunc Juramentum illius
secundum
uam ope
ecundum
ei eumse
ei eumse
qua agitur.

Necel Quinquagesima Nona. Dolofacit s qui feren O 3 petito

de Regulis Iuris.

319

. Intel dolo, ipfi, cui confilium dedit.

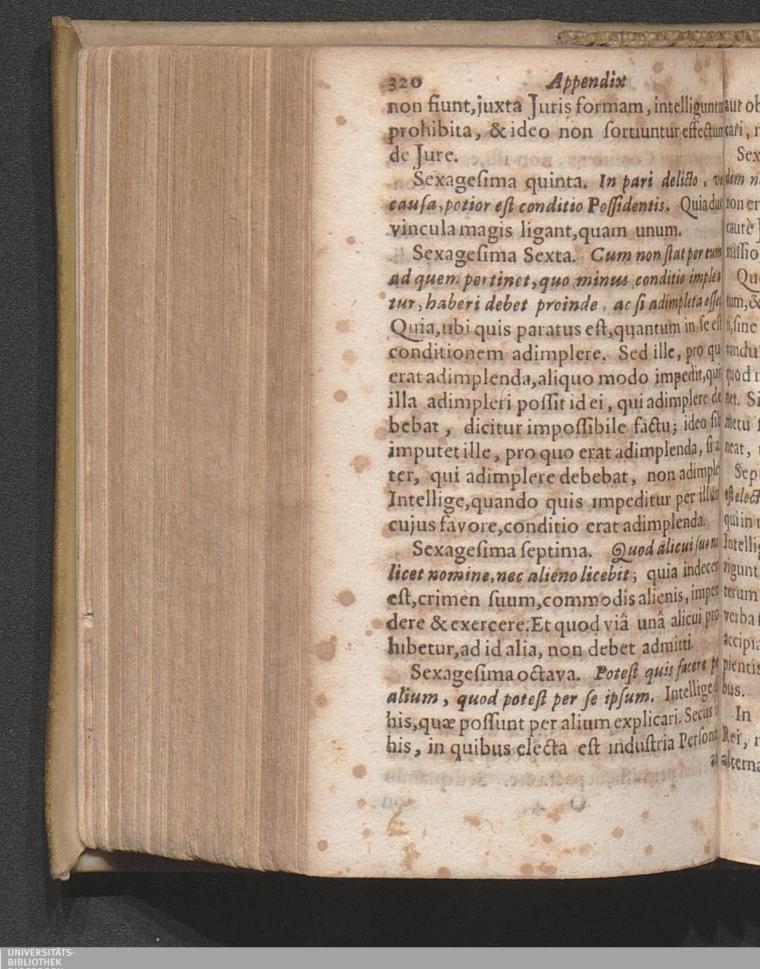
inenti. Si detur, circa maleficium exercendum, petitoi functenetur Consulens, non illi, cui, sed ei, etinend ontra quem confilium dedit : Nam, si confpoliat fuluit occidi, Homicida est, ur mihi injuriam ipotesta acerer, tenerur mihi injuriarum: quia, cui deur aute deconfilium, tenebatur seire, id non expedi-Rope I It, tum quia ex improbitate sua, nullus conma qui kquitur actionem.

at , ipl Sexagesima Tertia. Exceptionem objiciens. jux pol un videtur de intentione Adversarii confimi Quia Excipiens negat, se debere id, atiam al mod excipit. Intellige hæc etiam, de Repliispendiu atione, ut sieut Excipiens non faretur actioscriben um, itanec Replicans Exceptionenn

m& pro Sexagesima quarta, Qua contra lus finne, e panal, abent pro infectis haberi. Quia Inferior, non vilegio ptest tollere LEGEM Superioris. Intela n expe ge de iis, quæ habent, perpetuam prohibinonis causana. Secus est, quæ habent prohi-Confil litionem temporalem, ut Matrimonium obligata contractum, contra votura simplex, tenet, liequi, cu cetnon deberet fieri, uti & sententia lata, sub xplorar tonditione valet, licet fieri, secundum Jus an fibit on deberer.

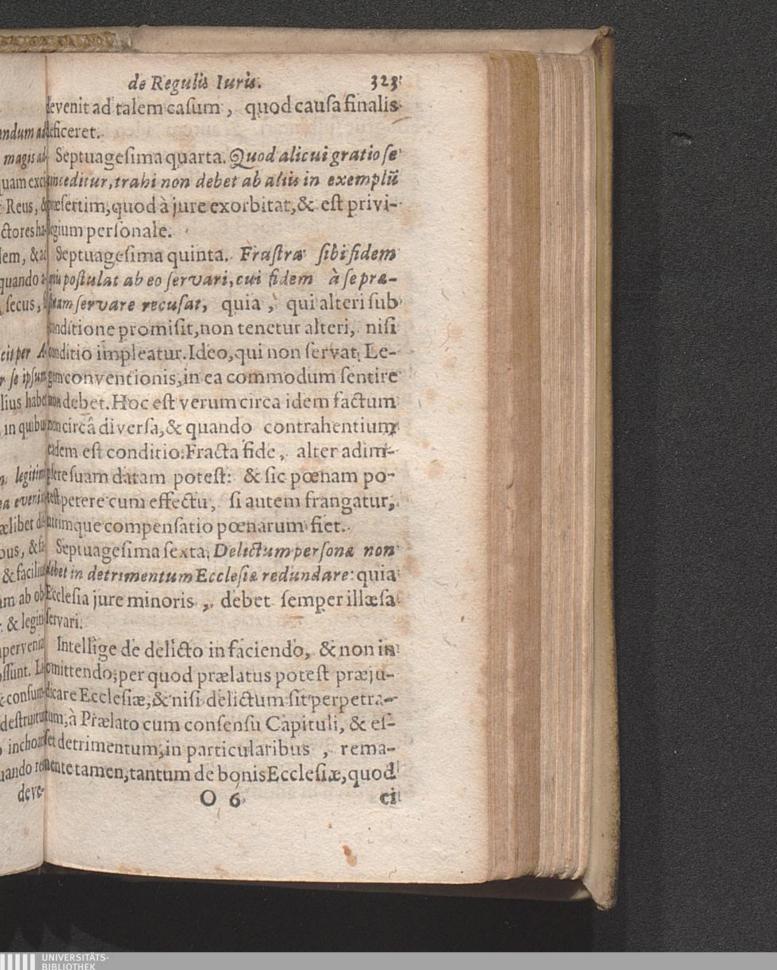
Regula loquitur de iis, quæ de Jure alias fum, deberent, sortiri effectum, & quæ alias, de actione Juresunt permissa, ut pacta &c. Sed quando

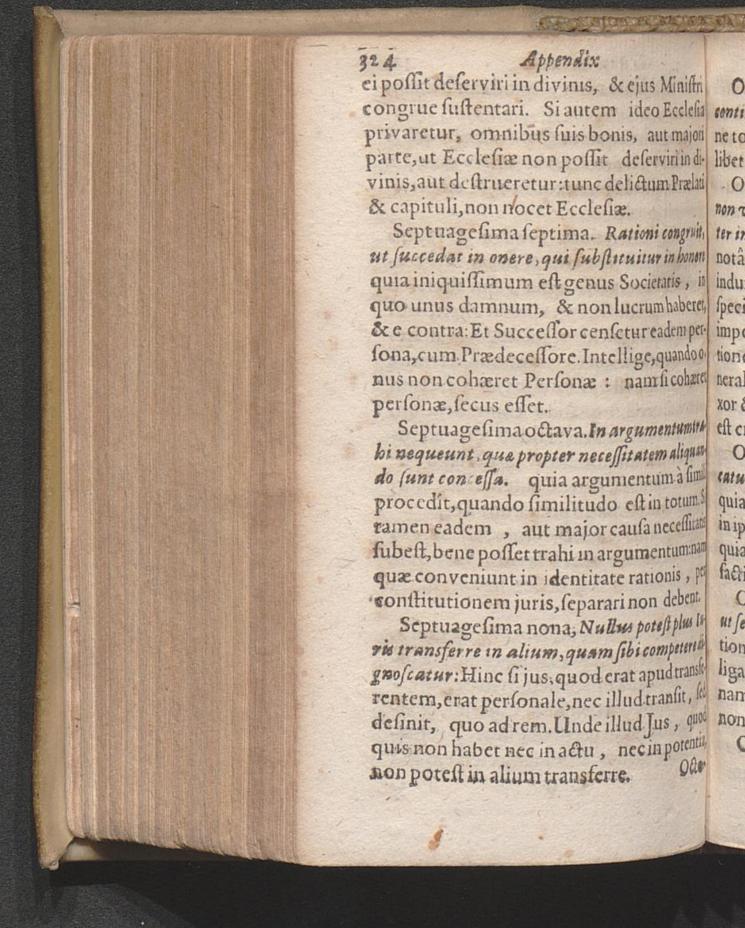
401

PACODIC PARTY DAVIS de Regulis Iuris. elliguntaut ob alium respectum, non possunt explireffectuncari, nisi à se ipso. Sexagefima nona. In malis promiss, filido, videm non expedit objervari: Quia fides data Quiadu non erit vinculum iniquitatis, hine quod inaute Jurasti, ne facias, impia enim est proat por eum missio, quæ scelere impletur. is imples Quod si in Promisso intervenit suramenpletaesse um, & istud male promissum, potest servain seel i, sine dispendio salutis æternæ, tunc est ser-, pro qu' undum. Seeus, si sirper re mala aut turpi, pedit,qui quod non observandum, quia sure non tenplere de let. Si autem non de re mala, sed ex dolo & ideo sit metu sit promissa, licet de rigore Juris tes nda, sia neat, tamen Promissori datur exceptio: adimple Septuagesima. In alternativa Debitoris per illu felectio & sufficir alterum adimpleri. Nam, enda. quin uno gravatur, in alio relevari debet. cui suem lotellige de alternativa dandi, cum verba diindece igunturad Debitorem, ut det unum, aut als, imper terum: namin alternativa accipiendi, cum dicui pro verbascilicet diriguntur ad Greditorem, ut itti. Accipiat unum, aut alterum, electio est Accifacere pentis & Creditoris. Hoc in contractiitelliged bus. Secus In poenis autem alternativis electio est Person lei, nisi Judex aliter haberet arbitrium. In alternativis vero Remediorum semper est

Appendix 322 leveni Electio habentis plura remedia. Septuagesima prima. Qui ad agendum adeficero mittieur, est ad excipiendum multo magisal Sept mittendus. Quia plus est, agere, quameximicedi pere. Nam in exceptione quis est Reus, buefert Reifavorabiliores potius, quam Actoresha gium bentur. Intellige, quando de codem, &u Sept idem agitur & excipitur, & fic, quando t qui post ctio, & exceptio tendunt adidem, secus, stam se unditi ad diverfa. Septuagesima secunda. Quifacitper Aundition lium, est perinde, ac si faciar per se ipsungunco Scilicet quando tam unus, quam Alius habdana del eandem habilitatem. Secus in iis, in quibunon circ cidem clecta est industria Personæ: Septuagesima Tertia. Factum legitin plerestu retractari non debet, licet casus postea everites per à quo non potuit inchoari; quia qualiber de unimq positio, intelligitur rebus sic stantibus, &f. Sept Etum, infectum reddi non potest, & facilitétet in quis repellitur, ab obtinendo, quam ab obticless. tento. Hinc ea, quæ semel utiliter. & legin servari. me, constituta sunt, durant, licet supervenie Intel cafus, à quo initium habere non possunt. L'omitte mita, quando actus fuit perfectus. &confundicare I matus, seçus, si non; quia tunc destructum, à quando devenit ad casum, à quo inchonset detr non potest. Secundo limita, quando renenteta

de Regulu Luru,

72\$

Ministri Octogesima Intoto partem non est dubium Ecclesia contineri, unde, qui absolvitur ab impetitiot majon ne totius fundi, intelligitur absolutus à quavirind libet ejus parte.

n Pralati Octogesima prima. In generali concessione non veniunt ea qua quis non effet verisimilicongruit, ter in specie concessures; quia ea, quæ speciali in honon nota sunt digna, niss specialiter notentur, de atis, in industria censenturomissa, & cognoscitur in haberet, specie verisimiliter non concessiona fuisse ex demper impossibili aut dura, aut inhumana separaquandoo tione, utpote ministeria artis suæ, uti & in geficohatti nerali obligatione pignoris, non veniunt uxor & alumni, & quæ quis verisimiliter, non entumité est credendus specialiter obligasse.

n aliquas-Octogesima secunda. Qui contra Lus mermasim catur, bonam fidem non prasumitur haberes quia, si sciebat Jus, patet, quod mala sides est inipso, si non sciebat sus, non excusatur: quia surisignorantia non excusat, sed bene facti.

> Octogesima tertia. Bona sides non patitur. ut semel exadum iterum exigatur: quia solutione ejus, quod debetur, tollitur omnis obligatio, & easemel extinctà, non reviviscit, nam obligatio dicitur materactionis, & ubi non est obligatio, ibi non competit actio.

Octogesima quarta. Cum quid una via pro-

totum.

ecessitatis

ntum:nam

onis, po

debent

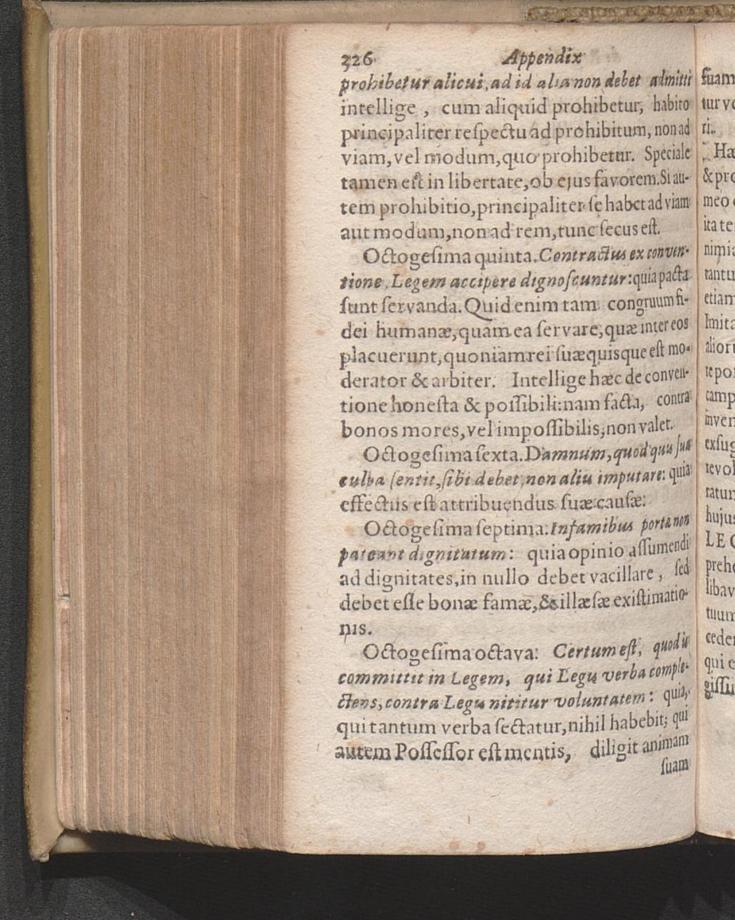
ft plus 18

mpeterear id transk

anfit, k

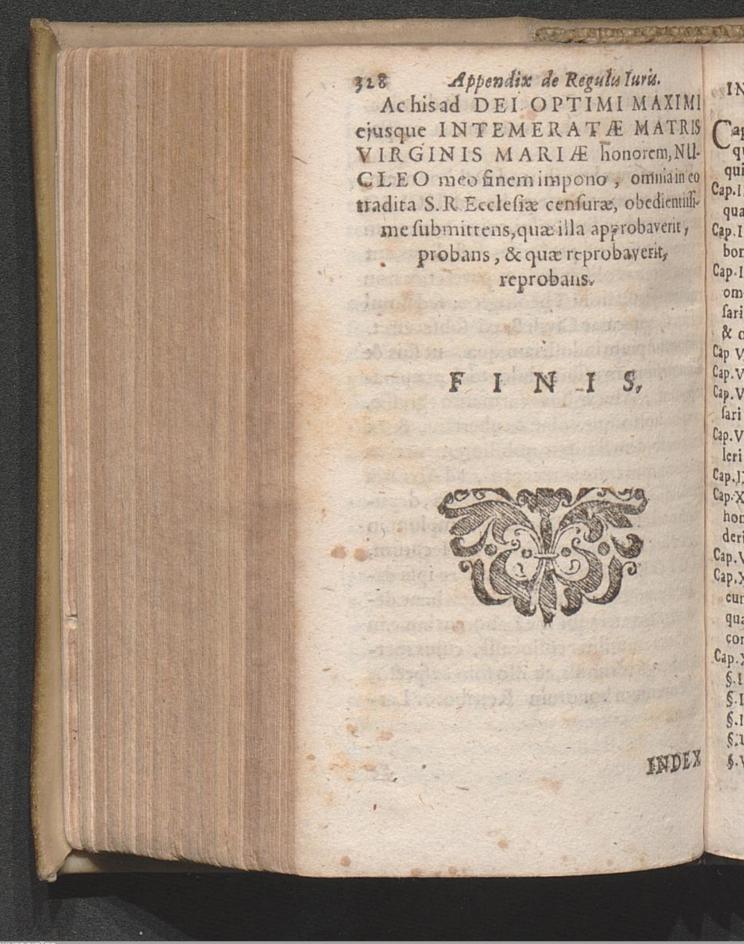
15, 91100 potentil,

QQ0"

THE REPORT OF de Regulu Iuru. admitti fuam, quia ratio Legis sive intentio domina. habito turverbis in LEGE, ficut anima corpononad II. Hæc funt, quæ brevibus ad Dei honorem, peciale a.Si au-&proximorum utilitatem hoc NUCLEO meo comprehendere volui, cujus materiam ad viam A. natemperavi, ne prolixitas fastidium, aut nimia brevitas obscuritatem pareret,& non on venapacta antum speculationi Theologica; sed simul uum fietiam Canonicæ ae Civili Praxi subserviret. lmitatus Apium industriam, quæ, ut suis & ter eos diorum suorum usibus, dulce mel præparaest mo repossint; Alvearibus turmatim egressæ, onvellcontra ampos hortosque volando oberrant, & ex inventisibidem floribus, nobiliorem fuccum alet. txsugunt, quo intra se recepto, ad Alvearia. व्यक्ष विश्व tevolant, ibidemque folerti industria, depure: quia ratum mel elaborant Quarum exemplum.in hujus Nuclei Elaboratione, me secutum, ortanon LECTOR BENEVOLE, reipfadeımendi e, sed prehendis, postquam ipsius succum bene delibaveris, agnoscesque me Laborem hunc, in matiotuum bonum; utiliter collocasse, cujus mercedem magnam nimis, ab illo solo exspecto, quodis qui est omnium bonorum: Retributor Larcomplegistimus. : quia, oit; qui nimam Ac fuam

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

UNIVERSITÄTS BIBLIOTHEK PADERBORN